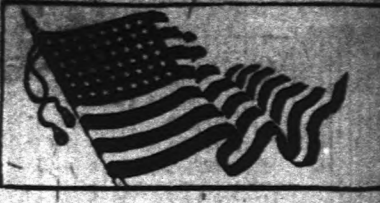

SZABADSÁG

A legfrissebb és legnagyobb magyar lap Amerikában. Megjelenik minden nap.

Szótvald lapok: Magyar Híradó, Magyarok Collage, Esti Újság, Amerikai Hírlap, Magyar Naplap, Magyar Hírmondó, Californiai Magyar Farmer.

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

NO. 171. SZÁM

TWENTY-EIGHTH YEAR

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburg, Detroit, Kedd, 1922. július 23.

HUSZONNYOLCADIK ÉVFOLYAM

EGYEN SZÁM ÁRA 2 CENT

TOVÁBB TART A NÉMETEK HÁTRÁLÁSA

FOCH MEGISMÉTLI AZ 1914-BEN KÖVETETT TAKTIKÁJÁT.

A FRANCIA HÁBORUS GÉNIUSZ KÉT-SZER EGYMÁSUTAN JÁTSZOTTA KI A NÉMETEK HADITERVEIT. - A CSÁSZAR NEM MERI MEGMONDANI NÉPENEK, HOGY AMERIKAIAK IS KÜZDENEK ELLENÜK A NYUGATI FRONTON.

New York, július 22. - A United Press háborús szakértője szerint Foch tábornok, a franciák közül választott fővezére a szövetségeseknek, megismétli az 1914-ben követett taktikáját, mikor először verte meg a németeket a Marne mellett. A Foch mostani manőverei, mondja a háborús szakértő, okvetlenül oda fognak vezetni, hogy a németek a végén rendetlen futásban fognak menekedni keresni.

1914-ben a Marne mellett megindult a küzdelem a civilizáció érdekében. 1918-ban ez a küzdelem fényes eredménnyel befejezést nyert.

A Marne menti mostani, második küzdelem teljes és pontos másolata annak a haremódnak, amelyet a franciák 1914-ben követtek Joffre marsall és Foch tábornok mesteri vezetésével.

Mindkét esetben a németek végül is Páris volt és mindkét alkalommal Fochnak sikerült a németeket támadni akkor, mikor ők maguk a legveszedelemből támadásukat intézték a szövetséges hadállások ellen.

1914-ben a németek támadási vonala egy hatalmas szobhoz hasonlított. Hasonlatos volt az a moztani támadási vonalhoz, amely az Aisne-Marne frontot képezte. Annak is olyan szob alakja volt, mint ennek, csak akkoriban sokkal nagyobb volt a támadási körzet, mint most. Most is nagyobb volt az offenzíva megindulásakor, de Foch zseniális technikája addig huzatalasította a végső, szöval a döntő küzdelemet, míg a hadvonalnak természetesen kisebb re kellett szűkülnie. Ez azt az előnyt jelenti a szövetségesek számára, hogy a hadvonaluk sokkal rövidebb, ami viszont azt jelenti, hogy a csapatokat sokkal elősűrűbben és sokkal ekonomikusabban tudják felhasználni, mint ellenkező esetben.

1914-ben a franciák első had-

mozdulata az volt, hogy döntő csapatát mérték Kluck tábornok jobb szárnyára. Ezt a támadást az úgynevezett "taxicab" külső nímény végezte óriási sikerrel. Ez a külső nímény többnyire párisi autómobilokból állott. Innen verte a nevét. Pár nappal ezelőtt Foch csapata ugyanolyan taktikával támadtak, mint akkoriban a franciák. Megtámadták a német hadsereg jobb szárnyát olyan erővel, a minek az ellenség nem volt képes ellenállni és kénytelen volt meg azokat a hadállásait is visszahadni, amiről maguk a szövetségesek se remélték, hogy egyhamar vissza tudják szerezni. A németek veresége olyan nagy volt, hogy kénytelenek voltak a Marnenak több pontján visszavonulni. Holott annak idején, mikor keresztül haladtak a Marnen, az egész világot telekürölték azszal, hogy ennél nagyobb haditényt még nem hajtottak végre a nyugati fronton. Most azonban, mikor vissza kell vonulniuk, nem szólnak egy szót se, hanem bölcsen hallgatnak.

Foch Ludendorffot ugyanabban a kelepében fogta meg, a miben 1914-ben Moltkét. Azszal a különbséggel, hogy Moltkének a támadási vonala sokkal nagyobb volt, mint Ludendorffé.

A német katonai prestatásra mért mostani csapás olyan nagy, hogy a németek aligha tudják majd kiheverni.

Ludendorffnak állandóan félni kell attól, hogy a tápvonalát az Aisne front felől elvágják a szövetségesek. Ez kényszerítette arra, hogy sokkal gyorsabban vonuljon vissza, mint a hogy eredetileg, mikor rájött arra, hogy megverték, akarta. Az Aisne és Chateau Thierry mellett az amerikaiak és a franciák annyira meglestették a németek helyzetét, hogy nincs is rá semmi reményük, hogy ezeket a pozíciókat egyhamar visszaszerezhessék.

(Folytatás a 3-ik oldalon.)

Szövetséges hadifoglyok egy börtön padlóján alszanak Darmstadtban.

LEMONDOTT AZ OSZTRÁK KABINET.

Seydler a kabinettel együtt be-nyújtotta lemondását.

Amsterdam, Jul. 20. Bécsből Seydler osztrák miniszterelnök értesített táviratok szerint Dr. az egész kormánnyal egyetemben benyújtotta lemondását. Politikai körökben az a vélemény, hogy Károly király el fogja fogadni a kormány lemondását és új kabinetet fog alakítani. Az új miniszterelnök személyében eddig még nem történt megállapodás. A miniszterelnök kiválasztását több kihallgatás fogja megelőzni, mert a király meg akarja tudni az egyes pártok vesztésének a véleményét.

CHATEAU THIERRY ELESETT.

Am amerikai seregek győzelme-sen nyomultak be a városba.

Párisból jelentik, hogy az egyesült amerikai és francia seregeknek támadása Chateau Thierry ellen teljes győzelemmel végződött. A németek ama sikereket következtében, amelyek az amerikai csapatok a városról nyugatra értek el, nem voltak többé képesek arra, hogy továbbra is tarták a várost és vasárnap reggel nyolc órára teljesen kiirtották azt. Fél óra múlva már diadalmasan vonult be Chateau Thierrybe a csillagsávos lobogó. A város lakossága letráthaltan örömmel és lelkesedéssel üdvözölte a bevomuló amerikai és francia csapatokat.

A város elfoglalása után az amerikai seregek nyomban folytatták a német hadak üldözését, amelyek fokozatosan hátráltak. Erős kiharag után sikerült bevenni Brales községet is, amely Chateau Thierry-től északra és a Marnétól északra mintegy két mérföldnyire fekszik. Vasárnap estig az amerikai seregek öt mérföldnyire sorították vissza a német hadakat Chateau Thierry mögött.

A hivatalos jelentések szerint csak maguk az amerikai seregek eddig több, mint tizenhárom foglyot ejtettek az offenzíva megindítása óta és ötvennél több ágyút zsákmányoltak.

A VOLT CÁR KIVÉGZÉSE.

A szovjet kormány intézkedésére július 16-án hajtották végre a halálos ítéletet. Rasputin levelei. - A szovjet kormány rövidesen nyilvánosságra fogja hozni a volt cár és Rasputin között lefolyt levelezést.

London, július 21. - Már többször híre kelt annak, hogy a volt cárt a szovjet kormány ki-vezette. Később mindig megjött a cáfolata ennek a hírnek. A cár kivégzésére vonatkozó legújabb jelentés azonban nagyon autentikus hangzik és minden valószínűség mellett szól, hogy a halálos ítéletet végrehajtották rajta. A Londonba érkezett jelentések szerint a halálos ítélet gyors végrehajtása arra vezetett, hogy a szovjet kormány egy üzenetben közölte, hogy a volt cárt a szovjet kormány kivégezték. A kivégzés helyét állítólag bizott a cseh-slovák csapatok sikereiben Szibériában s ezekre a sikerekre alapozta az ő kiszabadulásának a terveit.

Egy távirati jelentés szerint a szovjet kormány nyilvánosságokra fogja hozni rövidesen azokat a leveleket, amelyekkel Rasputin barát intéset a volt cárhoz és a volt cárnőhöz. A távirati jelentés szerint a nyilvánosságra hozandó levelek asszessziós tartalmúak. A szovjet kormány kísérletet tesz a kivégzésük végére.

A távirati jelentés ugyancsak megemlíti azt is, hogy a volt cár feleségét és gyermekeit eddigi internálási helyükről elszállították, de nem említi meg, hogy hová.

Nejregiben arról volt szó, hogy a volt cár forradalmi törvénnyel élve kerül, hogy helyt álljon azokért a vétkeikért, amelyek az orosz néppel szemben elkövetett. Mifután azonban az események kialakulásában a cár maga a szovjet kormány ellen irányuló összeesküvés élére került, az Urat körzet helyi so-vietje a szovjet kormány tudatá-ra és beleegyezésével a volt cár asszonni kivégzését elrendelte. A hivatalos jelentés megemlíti azt is, hogy Romanoff Miklóson a halálos ítéletet július tizenhatodikán hajtották végre.

BALFOUR KÜLÖGYMINISZTER HEM BIZIK HERTLINGEN.

AZ ANGOL BELÜGYMINISZTER BELGIUM FÜGGTELENSÉGI NAPJAN BESZÉDET MONDOTT.

London, július 20. Balfour külügyminiszter az angol fővárosban Belgium függetlenségének napján beszédet mondott, amelyben a többi között rátért Hertling német kancellár azon kijelentésére, hogy Németország bizonyos feltételek mellett hajlandó kiírítani Belgiumot. Az angol külügyminiszter kijelentése szerint nem bizik a német kancellárban az azon meggyőződésnek adott kifejezést, hogy Németország minden valószínűség szerint olyan feltételhez köti Belgium kiírítását, amit a szövetségesek nem tehetnek a magukévé. A véleménye szerint

Visszayonulnak a német hadak.

FOCH GENERÁLIS OFFENZÍVÁJA GYŐZELMESEN HALAD ELŐRE.

A NÉMETEK TELJESEN FELADTÁK A MARNE FOLYÓTÓL DÉLRE LEVŐ HADÁLLASAikat. - AZ EGÉSZ NÉMET HAD ERŐ VISSZAHUZODOTT A MARNE TULSÓ OLDALÁRA. - A SZÖVETSÉGES SEREGEK EDDIG TÖBB, MINT HUSZEZER FOGLYOT EJTETTEK, NÉGYSZAZ ÁGYUT ÉS RENGETEG HADISZERT ZSÁKMÁNYOLTAK.

A CSILLAGSÁVOS LOBOGÓ DIADALUTJA.

Amerre az amerikai seregek harcolnak, állandó győzelem követi nyomaikat. - Soissonst még tartják ugyan a németek, de az amerikai csapatok már a város határában vannak. - Borzalmas küzdelmek folynak az Aisne és a Marne folyók között. Hatalmas német segély csapatok sietnek a veszélyeztetett harcterekre. - Ugylehet a németek feladják az egész területet, amelyet Soissons és Rheims között elfoglaltak.

A nyugati harterekről érkezett jelentések egybehangzóan megállapítják, hogy Foch generális offenzívája a legnagyobb sikerrel halad előre. Az offenzíva számos véget vezetett a németek támadásainak a marnei, rheimsi és a champagnei frontokon, de a legnagyobb mértékben veszélyezteti a németek egész marnei hadvonalát Soissonstól kezdve Chateau Thierry keresztül egészen Rheimsig. Amennyiben az amerikai és francia seregeknek az előnyomulása továbbra is hasonló sikereket hozhat, Hinderburg kénytelen lesz feladni az egész marnei vonalat és visszavonulni ugyanabba a hadállásba, melyet a németek a májusi offenzíva előtt foglaltak el Montdidier és Rheims között.

A helyzet ugyanis az utóbbi huszonegy órában teljesen a szövetségesek javára alakult ki a marnei hartereken. A Marne folyótól délre eső hadvonalat a német seregek nem voltak képesek tovább tartani az egyesült francia és amerikai csapatok támadásai miatt, aminek következtében a Marne folyó északi oldalára vonultak vissza. Berlińi hivatalos jelentés a visszavonulásról azt mondja, hogy az a legteljesebb rendben történt meg, mielőtt arról a szövetséges hadak tudomást szereztek volna, ezzel szemben azonban a párisi jelentések arról szólnak, hogy a visszavonulás nyomán heves harcok voltak és az amerikai és francia csapatok erős küzdelmekkel tisztították meg a Marne déli oldalát az ellenségtől.

A Marne északi oldalán Chateau Thierry és Soissons között további eredményeket ért el az egyesült francia és amerikai seregek. A legnagyobb fontossággal bír itt Soissonsna a helyzete, amelynek immár a határában vannak az amerikai csapatok. Ha Soissons elesik, úgy a németek aligha lesznek képesek tovább megtartani a marnei hadvonalat. Rettenetes csaták vannak folyamatosan az Aisne és a Marne folyó között. A németek hatalmas tartalék hadakat küldtek a veszélyeztetett vonalak támogatására és a legnagyobb erőfeszítéssel védelmezik azokat. Rheims körül és a Champagneban csak kisebb helyközi csaták voltak, amelyekben az egyesült szövetséges seregek sikeresen állták meg helyüket.

A legutóbbi huszonegy óra eseményeiről különben a következő távirati jelentések számolnak be:

Vessélyben van a marnei front.

AMERIKA FÖHADISZÁLLÁS A MARNEI FRONTON. JUL. 20. CHATEAU THIERRY KÖRNYÉKÉN A NÉMETEK FELGYUJTNAK A KÖZSÉGEKET HADVONALAIKON BELÜL. EZ A JELENSÉG AZT MUTATJA, HOGY ALTALÁNOS VISSZAVONULÁST KEZDENEK EL. A SZÖVETSÉGES HADVEZETŐSÉG EGYVÁLTALAN NEM LEP-NÉ MEG, HA A NÉMETEK AZ AISNE FOLYÓTÓL DÉLRE KEVÉB EGÉSZ TERÜLETET KIÜRITENÉK.

Amerikai főhadiszállás Franciaországban, jul. 20. - A francia és amerikai seregek nagy sikerrel folytatják a németek visszahúzóását a Soissonstól Chateau Thierryig terjedő vonalon. MEGFIGYELŐ PÍLÓTÁK OLY JELENSÉGEKET ÉSZLELTÉK, AMELYEK ARRÁ ENGEDNEK KÖVETKEZTETNI, HOGY A TRÓNORÖKÖS HADAI EGY ÁLTALÁNOS VISSZAVONULÁST KEZDENÉK MEG. A legutóbbi harcok természeténél fogva megváltozott. A francia és amerikai csapatok sietve és gyors előnyo-

mulás a sáncok közelembe helyet mind több NYILT CSATÁRA KÉNYSERITTEK A NÉMETEKET. A visszavonulás mellett szól az a körülmény is, hogy a német nagy ágyúk működése egyre kisebb lesz, valamint egyre kevesebb tevékenységet fejtenek ki a német repülőgépek is.

Amerikai főhadiszállás a marnei fronton, jul. 20. - AHÁNY NÉMET KATONA A MARNE FOLYÓTÓL DÉLRE KEVÉB TERÜLETEKEN VAN, AZ MÁR VAGY HALOTT, VAGY FOGOLY. Azokat a német hadakat ugyanis, amelyek átteleve a Marnen ától délre operáltak, A FRANCIA ÉS AMERIKA SEREGEK VISSZARÖKTÉK A MARNE TULSÓ OLDALÁRA ÉS A FOLYÓ DÉLI ÉRESÉT TELJESEN MEGTISZÍTOTTÁK AZ ELLENSÉGTŐL.

A szövetséges seregek amióta Foch generális offenzívája megindult, több, mint HUSZEZER FOGLYOT EJTETTEK NÉGY-SZAZ ÁGYUT, TÖBB EZER GYORSTÜZELŐT ÉS NÉGYSZÁZALHATALAN HADISZEREKET ZSÁKMÁNYOLTAK. A németek legutóbb kiadott hivatalos jelentésében beismerik, hogy seregeiket visszavonták a Marne déli oldaláról, de teljesen elhallgatják, hogy az a visszavonulás mekkora áldom-tokat követelt.

A BUVÁRHAJÓ VESZEDELEM MEG NEM MULT EL

Az angol admirális első lordjának kijelentése szerint a buvárhajóveszedelemmel még mindig számolni kell.

London, július 21. - Az Associated Press egyik levelezője nek alkalmá volt beszélgetni folytatni Sir Eric Geddesdel, az angol admirális első lordjával a buvárhajó kérdésben. Sir Eric Geddes a legnagyobb kétséggel fogadta az újságíró, aki szóba hozta Sirs admiralitásnak, az európai vizeken működő amerikai hajóhad parancsnokának a buvárhajóveszedelemre vonatkozólag tett megjegyzéseit, amelyek nemrég hangzottak el.

Amerika és Anglia hibát követhet el - jelentette ki Sir Eric Geddes - ha túlságosan kényelmes álláspontot helyezkedik a buvárhajókkal szemben. - Azt hiszi talán - kérde-

te az újságíró, hogy a buvárhajó veszedelemmel még mindig számolni kell?

Véleményem szerint a buvárhajó még mindig háborús tét. Hogy meddig lesz az, az kizárólag azon múlik, hogy milyen eszközökkel tudjuk a működése hatókörét szűkebbre szorítani. A buvárhajók nem olyanok, mint a felfiak. Az ember lényt szólni kell és fel kell nevelni, ellenben buvárhajókat alkotni lehet végtelen számban. Nagyon helyesen jegyezte meg Sirs admiralitás, hogy a túlságos bizakodás hiba, amelybe nem szabad beleesnünk. Mi a buvárhajókkal végezni fogunk, de a bizakodásban nem vesszük el a súlyt.

(Folyt. a 2-ik oldalon.)

ak, mint ahol az munkást kat, mint izetessel. jenek, tudjuk házaink

ik ebben ühik őket, értékét. mesak jó ellátás is pénzeket a jöjjenek

ton, Ohio k s ő fog állást és

168-70 arm. 10 perc gyalog állomástól finom kő épületek, teljes fel- pár szép ló, 4 fejős- akocsa, valamelyes akker terméssel együtt 100, 200000 kérszépna (örültszélés) 8100,00 kamat mellett. A ja jövedelmez 850-101 ként, az iskola open a van, 20 perc távol- gy saját gyár, a szom- rók. Bővebbet John Box 1. Stephenson, 74. 76. 78. 80. 82. 84.

szép síma fekvésű 50 ehad. Búdn termő Gyümölcsös. 5 szobás rna. istálló. dísznő 5 fészter. jégverem, mag mértőlő faluhoz, 5 rnonhoz. Olcsón megve- vagy több kérszépna nagy jó clevelandi ház- ető. Tudakozódjén Mr. 27 Franklin Ave., Cle- 170

OKTATÁS.

ON ANGOLUL

14 év óta tanítjuk az ut legelőleg sikeresen. Most adunk egy 2 mi 66 megvan angolul í és olvasni 4 hónap ként 3 leckeit küldök. illár havonta, vagy az hársó 6 dollár. Karjén elvileg postai könyvec- kálják. Cim:

del Sándor NEW YORK

GI TANÁCS.

r I. Zeiger

VEGYES.

helyben vagy vidékre, truckon júnyán Iron h János 1730 Randell a utcánál. Cleveland, O. 167-73

NEKES KÖNYV reformátusok részére elent és kapható nyugati egyhásmegye asi hivatalánál.

EGY DOLLÁR. költség: 25 cent.

ért nagy kiárusítás

keresünk e Company

asználunk Powdert

0 centert.

er 3500 lakosban a slynek Dayton, Pa. val csatlakozása.

CONNELLSVILLE.

ON-on, amelyekben a mi bányászaink

ald DAWSON, PA.

CLEVELANDI HIREK.

A SZENT LÁSZLÓ EGYLET JUBILEUMA.

Nagy fényvel ünnepelte meg alapításának harmincadik évfordulóját a népszerű magyar testület.

Hálaadó istentisztelet. — Diszfelvonulás a Magyar Házba. — Jubileumi diszgyűlés. — A diszvacsoza. — Majdnem az összes clevelandi magyar testület képviselve voltak a jubileumi ünnepélyen.

As east sidei magyar negyedik fényes egyleti ünnepség színhelye volt vasárnap. A legöregebb clevelandi magyar egyület, a ma is jól álló I. Szent László R. Kath. B. Egylet és Vadászosi társasága tartotta meg harminceves jubileumát a clevelandi magyarság minden rétegének nagyszámu képviseletével.

Az ünnepély egyet tagjai délelőtt 9 órákor gyűltek össze a r. kath. iskolánál s Drab Mihály elnök vezetésével testületileg vonultak fel a Szt. Erzsébet r. kath. magyar templomba, ahol a tízórai nagymise keretében hálaadást tartottak. Hartel József segédlelkész újra megszentelte az egyet zászlait és koszorúját.

Délután két órákor a Magyar Házba vonult az egylet, ahol diszgyűlést tartott. A szónokok szép szavakkal emlékeztek meg a Szent László királyi egylet és Vadászosi társasága érdemeiről, amiket nem csupán az özvegyek, árvák, betegek támogatása, de az egyház érdekében is kifejtett. A Szt. László vadászok minden egyházi ünnep alkalmával szerepeltek díszőrségekben és úgy ök, mint az egylet többi tagjai sem fáradtságot, sem anyagi áldozatot nem kimélték a Szt. Erzsébet hitközség felvirágoztatása érdekében.

Este bankett volt a Magyar Házban, ahol a clevelandi magyar testületek majdnem valamennyien képviselve voltak.

Frisz Szerelem

Legújabb Nyári Divat
Női divatcikkekben
Női kalapokból
DUPLA két Párleas STAMPEKET adunk Kedden és Csütörtök egész nap.

WEST 25th STREET,
szomszéd az új markethallnál
— CLEVELAND, OHIO —

KENYES IZLÁSÚ RAB.

Jobi Henrik nem szereti a börtön falának szinét. Nem vonul be, holott a bíró meghagyta neki.

A 4128 Buckley Avenue lakó Jobi Henrik panaszot emelt Morgan bírónál a férje ellen, amiatt, hogy a bíró meghagyta dacára nem igyekszik teljesíteni azokat a feltételeket, amik mellett szabadon bocsátották, amikor válóperük befejezését nyert.

A feltételek azok voltak, hogy Jobi pontosan fizesse meg a megszabott tartásdíjat s intézze el minden hátralevő ügyét a családjával.

Bár a bíró meghagyta Jobinak, hogy a feltételek nem teljesítése esetén azonnal vonuljon be újra a börtönbe, Jobi félje se nézett a county jailnek.

Most, hogy felesége panaszára elfogták, arra a kérdésre, hogy miért nem vonult be a börtönbe, azt felelte, a bírónak, hogy a börtön falpárijának a színe miatt, amely olyannyira bántotta az idegzeit, hogy nem tudott pihenni cellájában.

Hanratty sberiff kijelentette, hogy sem a börtön, sem a cellák nincsenek papirozva, ennél fogva nevetéses Jobi kifogása.

A bíró elrendelte, hogy tartsa fogva Jobit, ha tud aludni a céljában, ha nem.

DETEKTÍVÉK HOBÓ KÖNTÖSBEN.

Elfogták egy vasuti tolvajt és öt painesvillei orrgazdát.

Sterling detektívfelügyelő vezetése alatt egy kis rendőrsépat hóbortló ötözve, jó fogást csinált szombaton. Elfogták egy vasuti rablót és öt painesvillei lakos orrgazdát, akiknek otthonában több ezer dollár értékű lopott holmit találtak meg.

A vasuti kocsik feltörésével John McGrawt vádolják, aki azt mondja, hogy fairporti lakos. A letartóztatott painesvillei orrgazdák a következők: P. J. Mighton, a Painesville Elevator Company elnöke, Arthur Barnes gépész, Edward C. Califé fűszeres s hentes, valamint ennek a felesége.

A vádlottakat azt állítják, hogy a házukban talált dolgokat úgy vették, de nem tudták, hogy azok lopott holmik.

BATOR LEÁNY.

El akar menni Olaszországba avval a kirendeltséggel, amely a tüdővész ellen fog küzdeni.

Nance Cusick, a megyei ügyéség egyik gyorsírókisasszonya az első clevelandi leány, aki felajánlotta szolgálatát annak a Vörös Kereszt kirendeltségnek, amely Dr. Bishop közegészségügyi igazgató vezetése mellett a jövő hónap elején Olaszországba indul, hogy ott a tüdővész terjedését megakadályozza.

Miss Cusick a 4101 Clinton Avenue lakik. A bator leány önmagával fogadta fel Dr. Bishop.

HA 10 CENTES

sívatár akar venni 5 centért, úgy keressen fel a magyar sívatár gyárt. — Figyeljen! Mi gyártárt szívatunk és magunk csináljuk a pipadobányát is. Próbálja meg. R. A. M. OIGAS 00. 9218 Buckeye Road, Cleveland, O. All. 168.

Binacionalment fordulhat hozzáunk bármilyen férfi és női betegségről. FEMER KERESZT PATIKA West 24-ik utca és Lorain Ave. szarok. Cleveland, O.

SZERELEM A MUZEUMBAN.

Szigoru a museum felügyelője. — Nem engedi meg a szerelemet a képek és szobrok között.

— Nagyon sajnálom, de nem engedhetem meg. És Nicholas Engelhardt hangjában igazi felháborodás esendült meg.

Ugyanakkor egy fiatalember és egy fiatal leányzó alakja tűnt fel a Szépművészeti Múzeum középkori mintára berendezett koudvarában. — Ezt a párt már egész délután figyelem, — mondta Engelhardt a felindulástól reszkető hangon. Kérem szépen, — restellem kimondani, de ezek a fiatalok egyáltalán semmi hajlandóságot se mutattak arra, hogy a képeket nézzék. Inkább egymást nézték. Leültek a koudvaron az egyik kópádra, egy olyan kétszemélyes kópádra, jú nó, és egymást nézték.

— Tetszett talán nekik szólni, hogy ne csináljanak ilyesmit? — kérdezte valaki. — Nem, — felelte a szigorú gondnok. — Nem kell ezeknek szólni. Az ember, szigorú arccal, elstálát előttük és ők akkor már tudják, hogy miről van szó. Fogják magukat és elmennek maguktól.

Engelhardt különben nem harcias természetű ember, de hát ugylátszik, nem szereti a szerelmeket, vagy legalább is nem a clevelandi Szépművészeti Múzeumban. — Dehát, — mondta más valaki, — mért van ugy ellene a koudvarban levő szerelemnek? Hiszen est az udvart, mintha a jóisten is a szerelemnek teremtetten volna. Erklly van ott, a melyre repényk fut fel, virágok vannak, szökőkút és andalító esend. És pad. Két személyre.

— Mit gondol, — kérdezte Engelhardt, — hogy a környezetre sokat adnak ezek a szerelmek? — Nem gondolom, — felelte az előbbi kérdező, — mert ezek ugye látnak az egészről semmit. Ezek csak egymást látják. És különben is, nyilvános helyen a szerelmekedés nemcsak, hogy nem illő, de visszataszító. És nem fogom megengedni. Elég, ha a szerelem e helyen annyiszor van ábrázolva képeken és szoborban. Az ellen nem szólók semmit, mert az művészet. De ez! Ne is kérdezzem, hogy ez mi, mert megmondom. A kérdező erre pirulva távozott.

ARTESITÉS.

Artesitjük west sidei cívezőinket, hogy 6511 Lorain Ave. és West 65-ik utca szarok, a Róth-féle újág és szivar üzletben a Szabadság példányonkint kapható.

A NÉGER SZERELEME.

Vunkata, Ga. július 19. Egy John Barbon nevű huszonkilenc éves néger betervával nekironított a nyílt úton egy James Marian nevű huszonhét éves négernek és lenyaszantotta a nyakát. A mikor letartóztatták, azt a kijelentést tette, hogy Marian elszerelette a kedvesét s ő azt nem tűrheti, hogy rajta kívül más is szerezzé a szeretőjét.

FRANK G. NUNN

3224 LORAIN AVENUE
Tűzhalál események
Tűzhalál események
Tűzhalál események

Városjegyző, Almatlanok

egyetlen határozatgyűlésre a KRECI-FELE VÁSAR. — Egy üveg ár postán \$1.10 — Fehér Kereszt Patika Lorain Ave., Cor. W. 28 Street, Cleveland, O.

DR. BRAUN MIKSA

MAGYAR FOGORVOS
Telefon: Princeton 228-4
2904 Buckeye Rd., Cleveland
Rendel. reggel 9-12 este 10-12
Vasárnap reggel 10-12 ó. s-ig.

Dr. Király L. Albert

MAGYAR ORVOS ÉS SZÉPÉSZ
United Bank Building 210-211. Irodai tel. Central 3762 W
Lorain és West 25-ik Street sarján, Cleveland, Ohio
LAKÁS: 1430 WEST 101-IK UTCA.
Telephone Edgewater 3778 J

REGÉNY.

Az élet betege.

IRTA: VÁTESI ARNOLD.

(17-ik folytatás.)

A hangtól s még inkább az előttük fölemelkedő sötét alaktól megriadtak a lovak s aheyltek, hogy egyesenes átmentek volna, oldalát ragadták a kocsiat a mélység felé, éppen arra, ahol a láposi molnár nyolc év előtt feleségével, három lovával együtt belefullt.

A vén kocsi hiába igyekezett megfékezni a nekivadult lovakat, azok elkezdtek ágaskodni, a rudak elcsuszottak, a másik rábukott, a könnyű kocsi föbillett s egy pillanat alatt víz alá merült minden, az ur, a kocsi, a lovak, csak az egyik lónak, mely fölül került, sötét kapálózó lábait látszottak ki a vízből egy pillanatra.

Az óriás a tulsó parton még rettenetesebbnek tűnt föl, amint ott állt most összefont karokkal, mozdulatlan nézve, mint merül el. Vad szenvedélytől égő szemei mereven odatapadtak a borzasztó látványra. Ime a sors végez helyette. Egy szalmazsák csak itt maradt a télen s a szép fiatal nő házassága második napján ma már özvegy maradt.

De abban a pillanatban föltámadt benne az emberi érzés, eszébe jutott, mily nemes, mily jó volt hozzá Vég helyi Viktor minden időben, mint mentette meg becsületét, életét. És ő galádul, gyáván veszni hagyta ezt a nemes férfit! Föllázdát önmaga ellen, ama gyalázatos önzés ellen, mely képes volt lelkét, habár csak egy pillanatra is, lenyűgözni.

Világgyorsan beugrott a vízbe s hatalmas karján nemeskára kivitte a partra az elalélt Vég helyi Viktort, aztán még egyszer visszatért s kihozta, a kocsiat is. Most ott fektült mindkettő, az ur és a cseléd, iszapal bekeverve mozdulatlan, talán már holtan. Waldemar Hugó szívében újra megmozdult valami abból a gonosz indulatból, mintha suttogva szólt volna hozzá a sátn: örülj, ez az ember meghalt, a lánc szét van tépve, a szép nő újra szabad!

A szenvedély szilaj tüze örült gondolatokat ébresztett Waldemar lelkében. Egy pillanatra ismét érezte, hogy meginog lehet kéne egyensulya. Miért avatkozott ő abba, amit a sors végzett? Miért nem hagyta beteljesülni! Zord, fenyegető pillantással nézte az élettelen, lehétköz Vég helyi Viktort. Lelétájoit, megtagogatta, érzi-e még szívének dobogását? Olyan volt az, mint a halott. Segítsen rajta! Waldemar! Megkíséretés fölélesztés! És miért éppén ő? Miért nem azt a másikat, azt a szegény cselédet, akinek őt gyermeke marad otthon árvaságra, nyomorúságra? Hát nem ez inkább az emberi kötelesség!

De egy másik hang szívében azt mondta: csak gyorsan, gyorsan, ne habozz, ne légy gyáva gyilkosa jótétnek! És ez a hang erősebb volt: a becsület győzött a szenvedély önző sugallata fölött.

Letérdelt s elkezdte dörzsölni az ajkát és megkönnyebbültlen sáhajtott föl, midőn Vég helyi Viktor végre fölnyitotta szemait. — Sohasem felejttem el önének, Waldemar — szölt Vég helyi hálaosan, midőn már teljesen eszméletre tért. — Mit nem felejt el, Vég helyi ur! — viszonzá a fiatal ember nyeregen; hogy énniattam májda a vízbe fullt! Ha én nem ijezmettem meg a lovakat, nings semmi baj a ha igazságos akar ember!

A tiszteletos ur vigasztalni igyekezett: — Amit az isten rendelt, abba bele kell nyugodnunk, speciatilis. De Csupor fialkái nem nyugszik bele. Ne tessék neki prédikálni. Ha ő rá hallgatott volna Vég helyi Viktort, minden másképp történt volna. — De kérem, a predesztináció, — veti ellen a pap. — Arra megszólal a kassinó érdemes elnöke, Huba Márton bátyánk is: — Persze, persze. De többet nem mond, csak ősz szakkalát simogatja. A sárta hás megtelik férfiak

kal, nőikkel, mert az asszonyok sem maradnak otthon. Vigasztalni kell nekik az új menyecskét, akit másodnapos házasságában ért ilyen szerencsétlenség.

Vajka Friczi settenkedik köztük és pletykál rémületes bűnvádtröténetekről, amiket Pittavalban olvasott.

— Ugyan menjen, — mondják neki, — csak nem fogja elhítenni, hogy a kis menyecske maga akarta vízbe fojtani az urát?

Vajka Friczi tiltakozik. G semmit sem állított, de annyiszent igaz, hogy nem szeretné a férj börténben lenni.

Lassanként zajosabb lesz a társalgás, tréfálnak, kétékednek, nevetgélnek. Egészen öthonosan kezdik magukat érezni. Huba Márton bátyánk a fiatal háziaszony kezét simogatja:

— Nem kell ugy elkényeztetni Viktort, angyalom.

Klotild eleinte komor, búzke pillantással tekintett végig a hozzá betolakodókra. Ez a bizalmaság azok részéről, kik addig alig kegyeskedtek egy szóra méltatni a szegény nevelőnőt, sértette búzkeségét s dörlyős dacra ingerelte. Hanem aztán észrevették éles szemei, hogy ennél kedvezőbb alkalmat keresve sem találhatott volna. Most egyszerre elfoglalhatja a társadalmi állását, melyért ki tudja, meddig kellene még küzdenie. Férjének balesete rokonszenvet ébresztett mindenfelé, részvétel veszik körül a fiatal asszonyt, a szívek ilyenkor nyílnak, csak egy kis nyájas arcot kell mutatnia s az egész komposzorzió megfodítja, férfiakat, nőket. Már is azt beszél Makacsy Ferenc, aki hangadó Kökényesen, Bodrogyi Lórinének, hogy ez a Klotild igazán kedves asszonyka. És az öki Vajkának, a Friczi anyja, aki azt forgatja elméjében, hátha az isten ugy rendelte volna, hogy ez a szép fiatal nő özvegy asszony legyen, mépedig gazdag özvegy asszony, — nagy búzósággal terjeszti a dicsőretét.

Mikor Daróczy Valentine is megérkezett, megütököve talált ott egy teáso társaságot s annak közepén mosolygó arccal Klotildot.

— Hát férjed? — kérdezte komoly, csaknem szigorú tekintettel. Klotild sötét szemei haragosan villámoltak, de hangja már nem felelt meg annak a pillantásnak, esendesen szólt: — Férjem alszik.

— Antán még halkabban, hidegen utána tette: — Ismerem kötelességemet. Nyugodt lehetes. Nem szükséges figyelmeztetni rá.

— Hát férjed? — kérdezte komoly, csaknem szigorú tekintettel. Klotild sötét szemei haragosan villámoltak, de hangja már nem felelt meg annak a pillantásnak, esendesen szólt: — Férjem alszik.

— Antán még halkabban, hidegen utána tette: — Ismerem kötelességemet. Nyugodt lehetes. Nem szükséges figyelmeztetni rá.

— Hát férjed? — kérdezte komoly, csaknem szigorú tekintettel. Klotild sötét szemei haragosan villámoltak, de hangja már nem felelt meg annak a pillantásnak, esendesen szólt: — Férjem alszik.

— Antán még halkabban, hidegen utána tette: — Ismerem kötelességemet. Nyugodt lehetes. Nem szükséges figyelmeztetni rá.

— Hát férjed? — kérdezte komoly, csaknem szigorú tekintettel. Klotild sötét szemei haragosan villámoltak, de hangja már nem felelt meg annak a pillantásnak, esendesen szólt: — Férjem alszik.

— Antán még halkabban, hidegen utána tette: — Ismerem kötelességemet. Nyugodt lehetes. Nem szükséges figyelmeztetni rá.

— Hát férjed? — kérdezte komoly, csaknem szigorú tekintettel. Klotild sötét szemei haragosan villámoltak, de hangja már nem felelt meg annak a pillantásnak, esendesen szólt: — Férjem alszik.

VIN-KO

Ez a neve annak a kellemes izu VASAS GYÓGY-BORNAK mely ezekre menő remény vesztett betegy segít. Ha gyenge és sápat, ha étvágytalan ha nincs rendes székelete, ha ideges, az egyedüli biztos hatásu szer.

VIN-KO

Ne próbálkozzon holmi fanyar és rossz izu medecsinákkal, hanem vegyen 1 dollárért egy üveg VIK-KO Vasas Gyógyort. Ha az eredeti ott helyben nem kapható küldjön be egy papírdollárt 1 üvegért vagy 5 Dollárt 6 üvegért erre a címre: ROYAL MFG CO. CLEVELAND, OHIO.

VIN-KO

mintha az csodásan enyhítendő lázas forrását, mintha hűs szelőt legyezne rá, mintha mosolyogva biztatná: ne félj, itt leszek melletted!

Látja igazán, vagy csak álmodta? Nem tudja, mert fejét az zavaras és minden összevissza kavarodik benne. Az álom a valóság képét veszi föl és a valóság csak álomnak látszik. Idő és tér egymáshoz olvad, rég elmuldolgok úgy tűnnek föl, mintha e pillanatba történének, s a jelen eseményei mintha rég elmúltak volna. De az egész zűrzavaron át, mely a hómályos agyban kering, egy nyájas, szelid kép világit keresztül.

A lábfeget kinyújtja kezét s ajkai egy nevet susognak, mely hajdan az ifjokor álmodozásai közt susogtak: — Váli!

De a kéz, melyet érintett, — visszatesszi kinyújtott kezét s egy sugár alak emelkedik föl fenyegető tekintettel: — En vagyok.

A beteg ijedten meresztí rá szemét. Egy pillanatig nyg rémlík neki, mintha keresztül látna azon a szép arcon egy sötét, hideg lélek belsejébe, aztán újra öszszeszarokkó elméje s már nem tudja világosan megkülönböztetni, hogy a két nő közül melyik ül ott az ágya mellett.

Azután minden elvesz a láz-betegség zűrzavaros homályában. Midőn először nyerte vissza újra eszméletét a béggyadtn kinyitotta szemét, mintha valami hosszú, mély flomból föbredne föl, künn már hó borította a földet s a fák szuszarás ágai látzóttak az ablakon át. Vég helyi Viktor bámulva jártat tá körül szemét. Még mindig egy tetszett neki, mintha flomdek. Tekintete azt a nyájas, szelid arcot kereste, mely lázas álmaiban oly gyakran megjelent s szinte ósodalózkodott, hogy nem látja sehol.

A szoba üres volt. Egy asztalon félig kezdett nő munka, valami csipkeféle hevert, mellette egy könyv. Vég helyi Viktor küss föl akart emelkedni, hogy jobban körülnézzen, de feje oly nehéz volt, egész teste oly béggyadt, hogy nem bírt egyáltalán felállni s visszahanyatlott. De csak a test gyöngye, érseki már nem tompák, minde lát, hall. A szomszéd asszete rémes látományait. Ugy tűnik föl neki, mintha izzó homlokán érezné még annak a gyöngéd kének érintését s

(Folyt. köv.)

As amerikai magyarság leghasznosabb könyve az Angol Nyelvmester \$1.00

EBBOL a könyvből On is megtanulhat angolul a többi szomszéd. Szép erős vásonkötésben \$1.00

KIRABOL... MeKeespor... Streeten-lak... édes anyja... házat s anna... el hazulról... temetőn vez... riverton hi... jön.
Amint a m... ton ment... tásájában v... fiatal fiut... kor hozzáj... lsmgyorsasá... ből a kézi... pinnél és... Mire a nő... ből, már ak... meg hát az... hatlan, meg... gett vetődik... relmes pár... s is haszta... abban a tá... közelében... kők pedig jó... ott a járást...
Ez az eset... hogy pénzt... nye minden... leelkedő zse... nek, mint a... nyia elbée...
MEGSE... MeKeespor... lenül ugrott... villamos ko... a Walnut S... Papp József... eslett és... vállán és fej... dást szenved... A baleset... megjelent dr... alapon meg... esztelenül já... nál beszállit... ba ápolás vé...
EGYHÁ... Martins, F... Ferenc (Hon... kelyudvarból... évi hosszas... végete földi... boldogult eg... zott, mert m... ladta a kort... határjeje. A... két gyermeke... megboldogult... temetés rend... Steubenville... hára tette a... szalóki (Vesz... Csengrey Dá... Mester Este... napján 4-ik... tük ki a tem... lomra. Egy... 6 barátok, r... ték a vizgat... a szomszéd... apát, Csomas... Zsedényi Er... a vizgatást... lelkesz hírdé... s szüleitől... közül három... pedig itt lak... házban 46... majd a keres... rátkótl. A... Dánielen eg... dott megható...
Há... Steubenv... István (Füzé... a steubenvill... Plomban esü... a bájos Kuli... közkedveleze... lin Imre és... hajdon leány... tak: Tóth A... Fülöp.
2. Tiltonsvi... András (Pu... régi választó... pusztafalu ill... re az idegen... O-ban örök... egymásnak... kay Ferenc é... Mindkét es... e mártins fer... ajándékot tett... \$19; Tiltonsvi... házi áldást... laky János re...

